

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk
Jaarrekening 2019

Crib nummer:	310010160
Numer Kamer van Koophandel:	9042
Datum:	24 februari 2021
Opgesteld door:	J.T. Joomun - Kanhai
Aantal exemplaren:	1

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Inhoudsopgave

	pagina
Jaarverslag	
Opdracht	3
Financiële positie	5
Jaarstukken	
<i>Jaarrekening</i>	
Balans per 31 december 2019	7
Staat van baten en lasten 2019	9
Algemene toelichting en grondslagen voor financiële verslaggeving	10
Toelichting op de balans	13
Toelichting op de staat van baten en lasten	17
Kasstroomoverzicht	20
<i>Overige gegevens</i>	
Bestemming van het resultaat	21

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
T.a.v. de heer J.TH. Janga
Bulevar Gobernador Nicolaas Debrot 28B
KRALENDIJK

Bonaire, 24 februari 2021

Geachte heer Janga,

Hierbij brengen wij u rapport uit omtrent de jaarrekening 2019 van de door u bestuurd stichting.

Opdracht

Ingevolge de door u verstrekte opdracht bieden wij u bij deze aan: de jaarrekening 2019 van Stichting Lezen & Schrijven Bonaire gevestigd aan de Bulevar Gobernador Nicolaas Debrot 28B te Kralendijk.

De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de gegevens en de hierop gebaseerde jaarrekening berust bij de leiding van de stichting.

Algemeen

De organisatie is als stichting op 5 februari 2015 opgericht en heeft met name als doelstelling:

- a. het helpen voorkomen en het verminderen van laaggeletterdheid en analfabetisme op Bonaire;
- b. het onderwerp van laaggeletterdheid en analfabetisme publiekelijk te bespreken, concrete projecten te starten en de krachten te bundelen tussen overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties;
- c. het herkennen en erkennen van het problemen bij laaggeletterden, binnen hun omgeving en de samenleving ; zulks in de ruimste zin des woords.

De stichting staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Kralendijk, Bonaire onder dossiernummer 9042 en is gevestigd te Kralendijk op het adres Bulevar Gobernador Nicolaas Debrot 28B.

Met betrekking tot de belastingen valt de stichting onder de eenheid Belastingdienst Caribisch Nederland en is daar bekend onder het fiscale nummer 310010160.

De loonadministratie wordt door uzelf gevoerd. De aangifte loonbelasting wordt door uzelf samengesteld. De aangifte omzetbelasting wordt door uzelf samengesteld.

In de verslagperiode waren gemiddeld 2 werknemers in dienst van de organisatie.

Bestuurssamenstelling per 31 december 2019

Voorzitter: mevrouw E.A.V. Beck
Secretaris: mevrouw M.A.P.A. Staring - Pijnenburg
Penningmeester: de heer J.Th. Janga
Algemeen bestuurslid: de heer L.U.G. Domacassè
Algemeen bestuurslid: mevrouw M.M.C. Clarinda

Hoogachtend,
CATC Bonaire N.V.

J.L. Stam - van Malsen
Directeur

Samensteller: J.T. Joomun - Kanhai

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Jaarverslag

Financiële positie

(in US dollars)

	31-12-2019	31-12-2018
Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling:		
Op korte termijn beschikbaar		
Liquide middelen	114.030	56.342
Vorderingen en overlopende activa	-	882
Kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>(58.371)</u>	<u>(58.063)</u>
Werkkapitaal	55.659	(839)
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	<u>8.101</u>	<u>13.951</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	<u>63.760</u>	<u>13.112</u>
Deze financiering vond plaats met:		
Eigen vermogen	<u>63.760</u>	<u>13.112</u>
	<u>63.760</u>	<u>13.112</u>

Het werkkapitaal is in 2019 gestegen met \$ 56.498 ten opzichte van 2018, hetgeen als volgt wordt gespecificeerd:

	2019
Toename kortlopende schulden en overlopende passiva	(308)
Afname vorderingen en overlopende activa	(882)
Toename liquide middelen	<u>57.688</u>
	<u>56.498</u>

De liquide middelen zijn in 2019 toegenomen met \$ 57.688 ten opzichte van 2018, hetgeen nader gespecificeerd wordt in het kasstroomoverzicht op pagina 20.

Jaarstukken

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Balans per 31 december 2019

ACTIEF

(in US dollars)

	Toelichting	31 december 2019	31 december 2018
VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa	1		
Inventaris		874	2.057
Transportmiddelen		<u>7.227</u>	<u>11.894</u>
		8.101	13.951
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen en overlopende activa	2		
Overlopende activa		<u>-</u>	<u>882</u>
		-	882
Liquide middelen	3	<u>114.030</u>	<u>56.342</u>
		<u>122.131</u>	<u>71.175</u>

PASSIEF

(in US dollars)

	Toelichting	31 december 2019	31 december 2018
Eigen vermogen	4		
Stichtingskapitaal		<u>63.760</u>	<u>13.112</u>
		63.760	13.112
Kortlopende schulden en overlopende passiva	5		
Belastingen en sociale lasten		702	1.610
Overlopende passiva		<u>57.669</u>	<u>56.453</u>
		<u>58.371</u>	<u>58.063</u>
		<u>122.131</u>	<u>71.175</u>

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Staat van baten en lasten 2019

(in US dollars)

	Toelichting	2019	2018
Baten	6	218.906	199.359
Directe lasten	7	(118.210)	(161.758)
Baten -/- directe lasten		100.696	37.601
Salarissen en sociale lasten	8	35.874	32.364
Afschrijvingskosten	9	5.850	5.374
Overige bedrijfskosten:	10		
Overige personeelskosten		348	567
Huisvestingskosten		-	545
Administratie- en advieskosten		1.847	1.550
Kantoorkosten		1.668	3.855
Autokosten		1.378	5.080
Verkoopkosten		698	9.013
Algemene kosten		2.385	2.107
Som der exploitatielasten		50.048	60.455
Exploitatieresultaat		50.648	(22.854)
Resultaat		50.648	(22.854)

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk
Algemene toelichting en grondslagen
voor financiële verslaggeving

Activiteiten

De stichting heeft tot doel en verricht met name activiteiten op het gebied van:

- a. het helpen voorkomen en het verminderen van laaggeletterdheid en analfabetisme op Bonaire;
- b. het onderwerp van laaggeletterdheid en analfabetisme publiekelijk te bespreken, concrete projecten te starten en de krachten te bundelen tussen overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties;
- c. het herkennen en erkennen van het problemen bij laaggeletterden, binnen hun omgeving en de samenleving ; zulks in de ruimste zin des woords.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

Algemeen

In de jaarrekening is het voorstel tot resultaatbestemming verwerkt. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar en zijn als volgt.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Alle activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

Inventaris

De inventaris wordt gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen na ingebruikname, gebaseerd op de verwachte economische levensduur (maximaal 10 jaren).

Transportmiddelen

De transportmiddelen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen na ingebruikname, gebaseerd op de verwachte economische levensduur (maximaal 5 jaren).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen op korte termijn worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, zonedig onder aftrek van een voorziening uit hoofde van oninbaarheid. In de cijfermatige opstelling is een specificatie opgenomen van de vorderingen, die een looptijd van langer dan één jaar hebben.

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk
Algemene toelichting en grondslagen
voor financiële verslaggeving

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de onderneming en betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva betreffen schulden met een looptijd van ten hoogste één jaar en worden - voor zover niet anders vermeld - gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten

Onder netto omzet wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte bedragen, exclusief omzetbelasting, voor geleverde goederen en diensten.

Directe lasten

Onder kostprijs van de omzet wordt verstaan de aan de netto omzet direct toe te rekenen verbruikte grondstoffen alsmede kosten van fabricage tegen inkoopwaarde, dan wel bij handelsgoederen de directe inkoopwaarde. Tevens zijn, indien van toepassing, inbegrepen de afwaardering van voorraden tot lagere marktwaarde, alsmede getroffen voorzieningen voor incurante voorraden.

Salarissen en sociale lasten

Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten op vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde, respectievelijk bestede kosten, gebaseerd op de verwachte economische levensduur, conform de grondslagen, welke zijn opgenomen onder de waarderingsgrondslagen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk
Algemene toelichting en grondslagen
voor financiële verslaggeving

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de operationele kasstroom. Betaalde interest wordt opgenomen onder de financieringskasstroom. Betaalde interest kan ook onder de operationele kasstroom worden opgenomen.

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Toelichting op de balans

(in US dollars)

VASTE ACTIVA

1) Materiële vaste activa

	Inventaris	Transport- middelen	Totaal
<i>Recapitulatie van de boekwaarde per 31 december 2018:</i>			
Aanschafwaarden	4.197	25.856	30.053
Afschrijvingen	<u>(2.140)</u>	<u>(13.962)</u>	<u>(16.102)</u>
	<u>2.057</u>	<u>11.894</u>	<u>13.951</u>
<i>Overzicht mutaties 2019:</i>			
Stand 31 december 2018	2.057	11.894	13.951
Afschrijvingen	<u>(1.183)</u>	<u>(4.667)</u>	<u>(5.850)</u>
Stand 31 december 2019	<u>874</u>	<u>7.227</u>	<u>8.101</u>
<i>Recapitulatie van de boekwaarde per 31 december 2019:</i>			
Aanschafwaarden	4.197	25.856	30.053
Afschrijvingen	<u>(3.323)</u>	<u>(18.629)</u>	<u>(21.952)</u>
	<u>874</u>	<u>7.227</u>	<u>8.101</u>
Afschrijvingspercentage:	25%	20%	

Toelichting:

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische aanschafwaarden verminderd met de afschrijvingen, in het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

VLOTTENDE ACTIVA

2) Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
<i>Recapitulatie van de vorderingen en overlopende activa:</i>		
Overlopende activa	<u>-</u>	<u>882</u>

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
 gevestigd te Kralendijk

Toelichting op de balans

(in US dollars)

Nadere specificatie van de vorderingen en overlopende activa:

Overlopende activa

Vooruitbetaalde licenties

Overige vooruitbetaalde kosten

	31-12-2019	31-12-2018
	-	762
	-	120
	<u>-</u>	<u>882</u>

3) Liquide middelen

Maduro & Curiels Bank (Bonaire) N.V.

	<u>114.030</u>	<u>56.342</u>
--	----------------	---------------

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Toelichting op de balans

(in US dollars)

PASSIVA

4) Eigen vermogen

<i>Recapitulatie van het eigen vermogen:</i>	31-12-2019	31-12-2018
Stichtingskapitaal	<u>63.760</u>	<u>13.112</u>

Nadere specificatie en verloop van het eigen vermogen:

Stichtingskapitaal

	Beginkapitaal op 01-01-2019	Opnames minus stortingen 2019	Resultaat over de periode 2019	Eindkapitaal op 31-12-2019
Stichting lezen&schrijven	<u>13.112</u>	<u>-</u>	<u>50.648</u>	<u>63.760</u>

5) Kortlopende schulden en overlopende passiva

<i>Recapitulatie van de kortlopende schulden en overlopende passiva:</i>	31-12-2019	31-12-2018
Belastingen en sociale lasten	702	1.610
Overlopende passiva	<u>57.669</u>	<u>56.453</u>
	<u>58.371</u>	<u>58.063</u>

Nadere specificatie van de kortlopende schulden en overlopende passiva:

Belastingen en sociale lasten

Af te dragen loonheffing	<u>702</u>	<u>1.610</u>
--------------------------	-------------------	---------------------

Nadere specificaties van de belastingen en sociale lasten:

Aansluiting van de post

Af te dragen loonheffing

	Stand per 31-12-2018	Betaald / Ontvangen	Dotatie	Stand per 31-12-2019
Loonheffing 2018	1.610	(1.610)	-	-
Af te dragen loonheffing juli - september 2019	-	<u>(1.897)</u>	<u>2.599</u>	<u>702</u>
	<u>1.610</u>	<u>(3.507)</u>	<u>2.599</u>	<u>702</u>

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Toelichting op de balans

(in US dollars)

Overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2018
Nog te besteden subsidies	56.207	54.830
Nog te betalen accountantskosten	1.414	1.093
Nog te betalen overige kosten	48	530
	<u>57.669</u>	<u>56.453</u>

Toelichting:

Nog te besteden subsidies :

Dit betreft de ontvangen subsidies die gedurende het jaar 2019 niet volledig zijn gerealiseerd.
Het besteedbaar bedrag kan als volgt gespecificeerd worden:

- Beschikking nummer 2019KVAK20116 voor het project lidmaatschap rijdende bibliotheek
  - Ontvangen subsidie \$ 48.000
  - Besteding in 2019 \$ 16.200
  - Nog te besteden bedrag \$ 32.000
- Beschikking nummer 2019KVAK20119 voor het project schooltijdschriften
  - Ontvangen subsidie € 32.417 omgerekend tegen de koers 1,1201 naar dollars \$ 36.310
  - Besteding in 2019 \$ 12.103
  - Nog te besteden bedrag \$ 24.207

Nog te betalen accountantskosten :

Dit zijn de te betalen kosten aan CATC voor verrichte werkzaamheden over het boekjaar 2019 voor het totaal bedrag begroot \$ 1.414.

Nog te betalen overige kosten :

Dit betreft de reservering voor de te betalen administratiekosten over de maand december begroot \$ 47.

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
 gevestigd te Kralendijk
Toelichting op de staat van baten en lasten

(in US dollars)

	2019	2018
6) Baten		
Inkomsten	<u>218.906</u>	<u>199.359</u>
7) Directe lasten		
Directe kosten	<u>118.210</u>	<u>161.758</u>
<i>Nadere specificatie van de bovenstaande baten- en lastengroepen:</i>		
Inkomsten		
Donaties	82.079	101.592
Subsidies	136.827	97.767
	<u>218.906</u>	<u>199.359</u>
Directe kosten		
Kosten consultants	71.869	85.915
Projectkosten	7.894	69.017
Vrachtkosten	38.447	6.826
	<u>118.210</u>	<u>161.758</u>
8) Salarissen en sociale lasten		
Lonen en salarissen	33.279	29.477
Sociale lasten	2.595	2.887
	<u>35.874</u>	<u>32.364</u>
<i>Nadere specificatie van de lonen en salarissen en sociale lasten:</i>		
Lonen en salarissen		
Salarissen	19.910	16.098
Personeel derden	13.369	13.379
	<u>33.279</u>	<u>29.477</u>
Sociale lasten		
Algemene premie werkgever	329	-
Zorgpremie	2.266	-
Sociale lasten	-	2.887
	<u>2.595</u>	<u>2.887</u>

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
 gevestigd te Kralendijk
Toelichting op de staat van baten en lasten

(in US dollars)

	2019	2018
Gemiddeld aantal werknemers		
<i>Toelichting:</i>		
Het gemiddeld aantal werknemers bedroeg gedurende de gerapporteerde periode: 2 (vorige periode: 2).		
9) Afschrijvingskosten		
Afschrijving op materiële vaste activa	<u><u>5.850</u></u>	<u><u>5.374</u></u>
<i>Nadere specificatie van de afschrijvingskosten:</i>		
Afschrijving op materiële vaste activa		
Afschrijvingskosten inventaris	1.183	720
Afschrijvingskosten transportmiddelen	4.667	4.654
	<u><u>5.850</u></u>	<u><u>5.374</u></u>
10) Overige bedrijfskosten		
Overige personeelskosten	348	567
Huisvestingskosten	-	545
Administratie- en advieskosten	1.847	1.550
Kantoorkosten	1.668	3.855
Autokosten	1.378	5.080
Verkoopkosten	698	9.013
Algemene kosten	2.385	2.107
	<u><u>8.324</u></u>	<u><u>22.717</u></u>
<i>Nadere specificatie van de overige bedrijfskosten:</i>		
Overige personeelskosten		
Bedrijfskleding	150	567
Overige personeelskosten	198	-
	<u><u>348</u></u>	<u><u>567</u></u>
Huisvestingskosten		
Huur onroerende zaak	-	400
Gas, water, electra	-	125
Schoonmaakkosten	-	20
	<u><u>-</u></u>	<u><u>545</u></u>

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
 gevestigd te Kralendijk
Toelichting op de staat van baten en lasten

(in US dollars)

	2019	2018
Administratie- en advieskosten		
Administratiekosten	<u>1.847</u>	<u>1.550</u>
Kantoorkosten		
Kantoorbenodigheden	753	2.204
Telecommunicatie	-	530
Kosten automatisering	762	893
Contributie & abonnement	120	120
Vakliteratuur	-	90
Overige kantoorkosten	33	18
	<u>1.668</u>	<u>3.855</u>
Autokosten		
Onderhoud auto	208	2.976
Verzekering auto	332	384
Wegenbelasting	838	838
Diverse kosten auto	-	882
	<u>1.378</u>	<u>5.080</u>
Verkoopkosten		
Representatiekosten	422	2.845
Reclame- en advertentiekosten	276	6.168
	<u>698</u>	<u>9.013</u>
Algemene kosten		
Overige verzekeringen	-	165
Diverse Alg. kosten	1.952	1.243
Bankkosten	343	454
Kas-,koers- en betalingsverschillen	(18)	245
Boetes	108	-
	<u>2.385</u>	<u>2.107</u>

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Kasstroomoverzicht

(in US dollars)

		2019
Resultaat	50.648	
Afschrijvingskosten	5.850	
Cashflow		56.498
Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	308	
Mutatie vorderingen en overlopende activa	882	
		1.190
Operationele kasstroom		57.688
Mutatie liquide middelen		57.688
Beginstand liquide middelen		56.342
Eindstand liquide middelen		114.030

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
gevestigd te Kralendijk

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Het bestuur heeft voorgesteld om het resultaat, ad \$ 34.724 ten gunste te brengen van het stichtingskapitaal

Kralendijk, 24 februari 2021

E.A.V. Beck, voorzitter

M.A.P.A. Staring - Pijnenburg, secretaris

J.Th. Janga, penningmeester

L.U.G. Domacassè

M.M.C. Clarinda